

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: . . . . .
 Vidéken: . . . . .
 Egy hóra . . . . .
 Negyedévre . . . . .

Felolvas szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

Tetemrehívás.

Irta: Dr. Révi Nándor.

Debreczen, márcz. 13.

Pár nap óta óriási kavardás jelei mutatkoznak a debreczeni ugynevezett függetlenségi és 48-as part vezető klikkjének tagjai között. Mint a mikor valaki megrontotta a gyomrát és belei forrongásban vannak. Pártlapban és párteljárók útján tudják az orránál fogva vezetett polgársággal, hogy jön a tatár! Jönnek a disszidensek! Rémület a szivekben, rémület az arcokon. Mi lesz most már a husos fazekakkal, melyeket a quóta- létszám- és adóemelő párt oly hidegvérrel sajátított ki a boldogult szabadelvű párttól?

Hát bizony azokban a fazekakban büzlik a romlott hus. Büzlik Budapes-ten és büzlik Debreczenben is. A közéleti szereplés helyi kis emberei érzik már, hogy az országos tekintélyek teste nem nyújt nekik elegendő árnyé-ot és izzadnak ama néhány becsületes poli- tikus terjesztette napfényes melegség- től. Nosza tehát, jó előre meg kell moz- dulni, míg az a nap a fejük tetejére nem süt. És dolgozni kell a dissiden- seknek nevezett tisztességes képviselők országos mozgalma ellen egy, a hogy

a tolvaj dolgozik, mikor a tüntetéstől akar menekülni. Ráfogja a másikra, hogy az a tolvaj.

Szerecsére a polgárság tudja már, hogy ki lop. A régi párt Ugron féle politikai iparlovagjai kerültek felszínre úgy az ország, mint a vidék közéleté- ben. Tartalmatlan nagyszája és nagy- képu emberek járnak közöttük fölemelt fővel, de homlukokon a becstelenség kiáltó bélyegével. Ez az oda süttött bélyeg beszél nekünk és eleget mond elég hangosan. Azt mondja, hogy a hatvanhetes kormány támogatására csá- szári parancscsal kirendelt hivatalos függetlenségi és 48-as párt gyalázato- sabb és piszkosabb a néhai szabadelvű vártnál. Azt mondja, hogy a párt nagy- nevű hires vezérei eladták az országot Bécsnek. Azt mondja, hogy finom oszt- rák főzet és bor mellett a császár és a császári miniszterek lábaihoz borultak. Azt mondja, hogy belementek a hat- vanhetes kormányba, bementek a de- legációba, megszavazták a fölemelt quótát, furfangos módon adóemelő adó- reformmal állanak elő és ezt is meg- szavazzák, valamint megszavazzák maj- dan az ujjonclétszám emelését célzó javaslatot is. Azt mondja, hogy a ma- gyar parlamentet valakinek magas ki-

vánságára szájosárral látják el, hogy többé se ne haraphasson, se ne ugat- hasson. Azt mondja, hogy a legsze- mértlenebb corruptió ütött tanyát mindenütt széles e hazában. Nagyk és kicsinyek egyaránt terrorizálnak, a központi hatalom helyén épp úgy, mint a municipalis szervezetekben. És futnak a konc után minden szégyenérzést le- vetközve. Teszik pedig mindezt a füg- getlenségi és 48-as pártnak Kossuth Lajos holtigtartó marttyomságával szen- tesített lobogója alatt, annak jelszavait hangoztatva és elveivel a leggaládabb módon visszaélve.

Ugy-e eleget beszél az a bélyeg és ugy-e igazat? És mégis azt hiszik azok az urak, hogy a mi szemünk még nem nyílt ki. Azt hiszik, hogy ezután is vezethetnek bennünket a romlás útján úgy, mint eddig s a mi hangató beleegyezésünkkel felétethetik a sirun- kon lakmározó osztrákkal ezt a szegény országot, egészen maguknak követelvén a lakoma asztaláról lehulló morzsákat, a melyekkel még mindig jóllakhatik egy császári és királyi udvari szállítóvá ved- lett pártnak minden hü tagja.

Higgyék csak, a mit akarnak. De velünk nem hitethetnek el már semmit. Ennek a városnak derék polgárságát,

Milyen legyen a feleség?

Nem utolsó fontosságu és érdekes ez a kérdés. A felelet rá egy korán elhalt ki- tűnő francia humorista, Max O' Rell egész kis könyvecskében próbálta meg- adni. Ez a könyv a minap jelent meg Pa- risban, Colman-Lévy kiadásában és benne O' Rell a következő tanácsokat adja a há- zasodni vágyó ifjaknak:

Olyan asszonyt végy, aki náladnál kisebb. Ne végy el olyant, aki nem tud szivből nevetni. Mindenkit legjobban a nevetése jellemez és ne végy el olyan asszonyt, akinek erőltetett a nevetése. — Olyan asszonyt végy társul, aki szereti a tréfát, megbecsüli a humort és a dolgokat a jobbik oldaláról látja. Ne végy azonban olyat, aki mindent ócsárol és kigunyolja a barátait, amint tovább mentek.

Vedd el azt a nőt, aki egy-egy jó szót mond azoknak védelmére, akiket az ő jelenlétében ócsárolnak. Végy el egy filozófusnőt. Ha menyasszonyoddal a szin- házba mégy és páholy, földszint vagy más előkelő hely már nincs s ha menyasso-

nyod ekkor vidáman és elfogulatlanul mondja: Hisz ez nem baj, fölmegyünk az erkélyre; az a fő, hogy jól mulassunk! Akkor vedd el őt. Ez a kis leány olyan „jó fu“, aki meg lesz elégedve az urával a hátrább eső helyeken is, ha az élet első helyeit már mások lefoglalták.

Ha látsz egy koldust és alamizsnát akarsz adni neki, akkor ne vedd el azt a nőt, aki ilyenkor így szól: „Bizonyára csaló, aki a pénzzel a pálinkamérésbe megy!”

Ha ellenben te magad nyilatko- zol így és az asszony mondja: „Hadd fus- son a szegény ördög! Olyan hideg van ma, jól esik neki egy pohár bor! — ak- kor siess és vedd el azt a nőt. Olyan asszonyt végy el, aki egészséges és jó ét- vágya van. Ne végy el olyat, aki bárme- lyik társadalmi osztályhoz tartozzék is, nem tarja megengedhetőnek, hogy a vil- lamoson menjen, vagy a harmadik osztá- lyon utazzék, ha a másodikban már nincs hely. Iparkodj, megismerni, hogy a jó- vendőbeid hogyan ébred föl hirtelen a legjobb álmából. Ha mosolyogva nyitja fel

a szemét, akkor örömmel vedd el felesé- gül. Ha azon an a homlokát összehuzza és haragosan kiált: „Hogyan, hát ez mit jelentsen?” — akkor ne vedd el, mert sem nem szeretetreméltó, sem nem vidám. Ez a próba csalhatalan.

Ne végy el olyan nőt, aki a beér- kezett számlát hanyagul félredobja és so- káig ki nem fizeti. Ne végy el olyat, aki az ugynevezett jó társaság kínos szabá- lyain nyargal. Nem a házasságre termett az a leány sem, aki mosolyát az idege- neknek tartogatja és a hozzátartozói iránt szeszélyes. Amíg jövendőbelije vagy egy ilyen asszonynak, addig igen figyelmes lesz hozzád. Hiszen idegen vagy. De vedd csak el, éppen úgy fog kezelni, mint a többi családtagot. Végy el olyan nőt, a kinek szelid hangja van és aki, ha szól hozzád a szemedbe néz. Ha meglátogatsz egy asszonyt, vagy leányt és féőráig varni hágy, hogy teljesen hibátlanul je- lenjen meg előtted: akkor el ne vedd. Ha azonban rögtön, háziruhába jön, legfő- lebb a haját tüzi föl hirtelen, akkor na- gyon praktikus leány, amint a francia

Építkezési, csatornázási és gépészeti vasöntemények gyár- tására — bármely anyagu gépkészrészek előállítására — gazdasági és iparigépek szakszerű javítására — általá- ban minden gépiakatos, kazán- és műkovács munkák végzésére — legjobban berendezett tehát lemmunka- bírób és legolcsóbb is **a régi**

— Kiváló szőlőmalmok, borprések, borszivattyus, kerti, udvari-, és községi kútszivattyúk gyártásáert többzöőstn kitűntetve!

„Debreczeni Vasöntőde és Geplakatosság”

Péterfia végén, a Hadházi-utczában.

Telefon 466. sz.

Telefon 466. sz.

mely Tisza Kálmánt elvei megtagadása miatt a szó szoros értelmében kikergette innen s a mely a zsarnokuralom küldöttjét, a Kovács Gusztáv főispánnak nevezett császári szolgát véres fővel küldte vissza urához, bolonddá tenni többé nem lehet.

Hadd jöjjenek a disszidensek, hadd jöjjenek a derék elvű férfiak. Tiszta levegőre van szükségünk. Tisztítsák meg tehát a fertőzött levegőt! Kész szívvvel és lélekkel állunk melléjük. Öreg kuruc Szappanos, törhetlen bajnok Lengyel Zoltán és ti többek, jertek, adjátok vissza nekünk az ország függetlenségébe és jövőjébe vetett, veszni készülő bizalmunkat!

Jertek, örömmel és lelkesedéssel fogadnak majdan titeket Debreczen polgárai és száműzik kebelükből a hazugokat és ámitókat, mint a vészes disznót a csordából, hogy a többit meg ne mételjezze. Jertek és meglátjátok, hogy itt szeditek össze kis táborotok részére a legjobb és leghivebb katonákat, mert Debreczen a hazaszeretet ápolásában és a 48-as elvek megőrzésében igazi szíve ennek az országnak. Eijen a függetlens. és 48 asbalpárt!

Benedek János volt a szónok.

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás —

Budapest, márc. 13.

Bénító közönyösség mellett folyik a vita. Ma az ülés megnyitására a koalíció tagjai közül egyetlen ember sem volt a Házban. Csak az obstruáló tábor gu nyasztott a padok közt. Ma már a karzatok is üresek. A parlament megint kezd kimenni a divatból.

mondja: sans facon. Ezt vedd el, különösen, ha nem túl sokat mentogatózik a pongyola miatt.

Ha egy leánynak a fivérei becéző nevet adnak, valami angol férfinévnek. Teddinek, Tominak, Mik- vagy Diknek kicsinyített formáit, akkor vedd el azt a leányt, aki atyjának cigarettát készít, a pipáját megtömi, aki érdeklődik atyja dolgozószobájának rendje iránt, aki az ölébe ül neki, a bajuszát rángatja, a fülét jól kihuzza és becéző nevekkal halmozza el őt, amelyek éppen úgy családiások, mint gyermekesek is.

Az a leány, a ki az atyját nem hagyja addig elmenni, amíg a ruhátját jól meg nem nézte, aki vigyáz arra, hogy a kabát ujjá ne lógjon ki a felöltő ujjából, aki a kabát gallérjáról minden homokszemet gondosan letisztogat és aki, ha végre az édes apus külső megjelenését teljesen megelégedett, megcsókolja őt egyszer, még egyszer, hogy elbucsuzzék tőle, ez a leány, mondom, kitűnő feleség lesz. Boldog az apa, akinek leánya — és boldog az a férfi, akinek felesége lesz.

Az ülésen Justl Gyula elnökölt. A kérvényi bizottság és az állandó igazolási bizottság elnökének jelentése után áttértek a napirendre, a házszabályrevíziós indítványra.

Benedek János beszéde

Benedek János: Csodálkozom azon, hogy a kormány minden fogadkozás, tagadás dacára is előállott a házszabályrevízióval. Sajnálja, hogy a békés parlamenti rendet most szántszándékkal a feje tetejére állítják. Ő volt az, aki Tisza házszabályrevíziós indítványával szemben egyszer délután négy órától este kilencig beszélt az obstrukció jogosultságáról. Ha a házszabályrevíziót Tisza idejében visszautasította, vissza kell utasítania ezt a kísérletet is, tekintet nélkül arra, kik ülnek a kormányon, mert a jognak az irrott törvény és nem a személyek a garanciája. A házszabályrevíziót csakis pártközi megegyezés útján szabad megcsinálni. Visszanéz az obstrukciók és a házszabályrevíziós kísérletek multjára és hosszasan foglalkozik azoknak az okoknak vizsgálásával, melyek a házszabályrevíziót egyáltalán megengedhetők mutatják. B zonyos, hogy a házszabályoknak vannak hibái. A budgetviták elhuzódásainak rendszeren az indem nitivel való kormányzás kényszerűsége a következménye. Ez pedig mindig veszedelmes és az alkotmányba ütköző dolog.

Foglalkozik azokkal a megjegyzésekkel, hogy angol parlamentben szigorubbak a házszabályok. Ez eszébe juttatja Eitner Zsigmond közbeszólását, melyet akkor tett, mikor a Tisza-revizió idején is angol példára hivatkoztak.

— Az angolnak nincs osztrákja! — mondta ekkor Eitner.

Igaz is volt.

Sűrű közbeszólások.

Egy hang: De horvátja sincs!

Benedek János: Erre felelek majd! Gróf Andrássy Gyula, aki akkor gróf Tisza István könyöke mögött nézte a világot (Derűtség), egészen másképp gondolkozott és beszélt.

Molnár Jenő: Bizony Ákos is! De akkor Miskolc nem volt törvényhatóság.

Nagy György: Ugy van! Zuzzad, törjéd csak őket, János! (Nagy derűtség)

Benedek János: Markos Gyula is másféle verseket írt. (Derűtség)

Markos Gyula: Mezőfi Vilmos és Sekszpir Zoltán babérait nem áhitom!

Benedek János: Az általános választói jogról szól. Ő szerény ember s fentartja magának a jogot, hogy téved hessen, (Derűtség) de fél attól, hogy az a reform nem a demokrácia elveit akarja megvalósítani. Terjesszék be minél előbb a javaslatot.

Mezőfi Vilmos: Ha becsületes lesz a reform miért titkolják?

Benedek János: Az általános alapelveket nem ismerjük, Nem lehet a nemzetet átzökkenteni egyik álláspontról a másikba. Elő kell erre készíteni. Csak azt tudjuk, mi lesz a javaslatban? Így lesz a reform általános, például a nők is ki zárják abból. Pedig a nők hivatottak arra, hogy résztvegyenek a nemzet közéleti irányításában.

Mezőfi Vilmos: Katonákat szülni jó, ugye? (Viharos derűség.)

Benedek: A többség nem viseli szíven az általános választói jog megvalósítását.

Az új ellenzék.

Debreczenbe jön.

— Express tudósítás. —

Budapest, március 13.

A balpártiak Bristol-szállóbeli helyiségében minden este nagy élénkség uralkodik. A vidékről sok függetlenségi vezérember keresi fel a kört, hogy a jelenlegi politikai viszonyok felől tájékozódjék. A debreczeni ellenzéki érzelmi függetlenségi polgárok meghívták a balpárti képviselőket egy népgyűlésre, melyen a házszabályrevízió ellen fognak tiltakozni. Több balpárti képviselő e célból a legközelebb lerándul Debreczenbe.

A balpárt megbizta gazdáját, Molnár Jenő képviselőt, hogy alkalmas körhelyiség után nézzen. Ugyancsak Molnár Jenő jelentette tegnap este a pártkörben, hogy Leszkay háznagygyal a balpárt részére való ülőhelyek kijelölése dolgában folytatott tárgyalásokat megszakította, minthogy a háznagy a szélsőbaloldalon kért helyeket nem akarta átengedni és ahhoz ragaszkodott, hogy a balpárt a nemzetiségek és a néppárt között foglaljon helyet.

Ami a revíziót illeti, erre nézve a balpártból azt az értesítést kaptuk, hogy az ellenzék a legnagyobb bizalommal folytatja a harcot a házszabálymódosítás ellen, melyet a limine visszautasít, és így a balpárt a részletes tárgyalásnál nem szándékozik módosító indítványokat előterjeszteni.

Az általános vita szerintük még hosszabb ideig fog tartani. Ugyanis még több szónokuk van tartalékban, azonkívül pedig eddig mintegy 20 képviselő adott be tiznél több aláírással határozati javaslatot, ezeknek pedig még zárószavuk van, ami legalább egy hetet fog igénybe venni. A balpárti képviselők végül kijelentik, hogy ők a kormánnyal, mint szót néhány lap megírta, semmiféle tárgyalásokat nem folytatnak.

Tömeges előléptetések a bírói karban.

A bírók és albírók öröme.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, márc. 13.

Megjelenik naponta egy lap, meglehetősen sok oldalszámmal, de annál kevésbé érdekes tartalommal. Árverések, körözések, pályázat nyitások képezik összes szellemi tápanyagot, ez pedig nagyon kevés embert érdekel és így talán sokan nem is tudnak róla. Ez a lap a „Budapesti Közlöny”, a kormány hivatalos lapja. Ha egy-egy érdekes kinevezés, egy-egy királyi manifesztum lát benne napvilágot.

Asztalos József női divat áruházában Kossuth-u. 4.

Naponta érkeznektavaszi ruha kelme ujdonságok.

Itt az alkalom!

Aki olson akar vásárolni

Saját érdeke hogy meglátogassa a **Révész Lajos** rőfös és divat **Verseny áruházát** Csapó-utca 23. mivel külföldi vásárlása alkalmával sikerült egy óriási gyári raktárt megvenni, mely cikkek u. m. szövetek, lüszterek, zefírek, kosztimok, harisnyák, csiplek és mindennemű rövidárak stb. **meglepő olson lesznek eladva.** — Vihar erős nap- és esőernők 95 krajcártól.

akkor sok ember kezében megfordul, de egyébként nagy ritkán jut részére az érdeklődés melegből. A tegnapi szám azonban kivétel. Szenzációs, mert ezernél több törvényszéki, járásbírói bírósági bíró, al-bíró és ügyész előléptetését tartalmazza.

E tömeges előléptetésnek, kinevezésnek története van. A bírói kar nem is olyan régen anyagi jólétének előmozdítása céljából akcióra lépett. Illetékes helyen, akkor barátságos arcot vágtak a mozgalomhoz és megveregetve a bírói-kar szószólójának vállát, megígérték, hogy az előléptetés nem fog elmaradni. Bár egy kicsit késett az ügy, de azért tegnap mégis megérkezett. Ebből az örömből ki-jutott a debreczenieknek is, mert a miniszter kegye idáig is elért és néhány derék, kötelességtudó bírót, albirót, ügyészt és alügyészt elő is léptetett.

Debreczenből előléptettek, a bírók közül a VIII-ik fizetési osztályból a VIII-ikbe Szoboszlai Sándor, Tatay Ferenc, Cziki István, Tóby István, Tóth Aurél, Horváth István törvényszéki bírók, továbbá Kálmánchey Miklós hajdunánási járásbíró-sági bíró.

Albírók közül dr. Öreg Béla, Nagy Kálmán, Strompf Miklós, Bahumek Elemér, dr. Udényi Nándor, Soltész Endre, Árvay Géza, a debreczeni törvényszéki, illetve járásbírói albírók törvényszéki illetve járásbírói bírókká.

Alügyészek közül dr. Bálint Zsigmond, dr. Thury Endre debreczeni alügyészek, ügyészekké.

Előléptették továbbá Daróczy József, Csabay Antal bősörményi, Sándor János, Ujfalussy József hajdunánási járásbíró-sági albírók bírókká.

A tömeges előléptetés bírói körökben természetesen örömet és meglepetést keltett. Vannak azonban olyanok is, akik e kedves meglepetés nem ért, ezekről azonban hallgat a hivatalos lap.

Debreczen közügyei.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, március 13.

A város törvényhatósága e hónapban tudvelevően közgyűlést tart, a melynek tárgysorozatán számos nagyfontosságú ügy fog szerepelni. A felszaporodott, de még le nem tárgyalt ügyek előkészítése céljából a jog- és pénzügyi bizottság ma délután ülést tartott. Nem valami nagy érdeklődés mutatkozott az ülés iránt, mindazonáltal néhány kérdésben mégis állást foglalt a bizottság.

Részletes tudósításunk az ülésről a következő:

A gőzfecskendő.

Az ülésen jelen voltak Vecsey Imre elnöklete alatt Juhász Ignác, dr. Bacsó Dezső, Riökl Antal, B. Nagy Sándor, Végh Gyula, dr. Fejér Ferenc, Rochlitz Artur, Varga Károly, Publig Ernő és Szikszay Gyula.

Az ülés első tárgya a tüzoltók kérelme volt. Nevezetesen a tüzoltó egyesület gőzfecskendőt akar beszereztetni a város által. Erre azért van szükség, mert tűz esetén különösen éjjel nem igen van emberi erő, amely a víz szivattyuzására vállalkoznék. A gőzfecskendő ára 8000 koronába kerül.

Szikszay Gyula tüzoltó főparancsnok fejtegeti a fecskendő szükséges voltát. Tapasztalatból tudja, hogy a gőzfecskendő be fog válni. Kéri a bizottságot, hogy jó akaratból támogassa a kérelmet.

Fejér Ferenc dr. Készséggel hozzájárul a kérelem teljesítéséhez. Kérde azonban, hogy a vízvezeték létesítése esetén nem lesz e felesleges a gőzfecskendő?

Publig Ernő előadja, hogy a jelenlegi gépek régiiek. Ugyyszólván elavultak. Nagyobb tüzesetek alkalmával nem kellő sikerrel nem használhatók. A gőzfecskendő kézi erőre is berendezhető. Nagyon praktikus és előnyös.

B. Nagy Sándor szükségesnek tartja a gőzfecskendő beszerzését.

Juhász Ignác hasonlóképpen szól. Kívánja azonban, hogy a gyár vállaljon jótállást s próbaképpen mutassák be.

A bizottság javaslatot tesz a közgyűlésnek a gőzfecskendő beszerzésére. A 8000 koronát a tüzi válság alaphól fizetné a város.

A bérkocsi szabályrendelet.

Ezután áttért a bizottság a bérkocsi szabályzat folytatólagos tárgyalására. Az egyes szakaszokat kisebb módosításokkal elfogadták.

Március 15.

Ünnepelő Debreczen.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, március 13

Egész Debreczen méltó módon fogja március 15-ét megünnepelni. Tegnapi számunkban már közöltük azon intézetek iskolák és egyesületek műsorát, amelyek a dicső napok emlékét impozánssá tenni igyekezzenek ünnepélyeikkel. Mai napon még a következő ünnepi műsorokat kaptuk:

A debreczeni felső kereskedelmi iskola iskolai ünnepélyén a műsor a következő:

1. Talpra magyar! Hubaytól. Előadja az énekkar.

2. Alkalmi beszéd, tartja dr. Szántó Sámuel tanár.

3. Symphonia, trio Dancs Károlytól. Előadják Trnka Teofil felső, Kalmár Béla és Füredi Ernő alsó osztályu tanulók.

4. Március 14. Irta Vajda Jenő, szavalja Steinhard Aladár közép osztályu tanuló.

5. Falusi ünnepély, Jentsentől. Zongorán előadja Simonffy Irénke, a női ker. tanfolyam növendéke.

6. Március 15. Erdélyi Zoltántól. Szavalja Banka Mariska, a női ker. tanfolyam növendéke.

7. Népdalegyveleg. Előadja az énekkar

8. Pusztán, Tompa Mihálytól. Szavalja Vajda Jenő felső osztályu tanuló, az önképzőkör elnöke.

9. Népdalegyveleg, vonósnégyes. Előadják Trnka Teofil, Wenger Lajos felső Aradszky Miklós középső, Kalmár Béla alsó osztályu tanulók. — Az ünnepély kezdete pontban d. e. fél 10 órakor.

*

A debreczeni nyilvános magán polg. fiúiskola ifjúsági önképzőkörének a következő programmal ünnepel:

1. Hymnus, éneklí az ifjúság.

2. Ünnepi megnyitó tartja, Székely Simon a kör vezető tanára.

3. Talpra magyar! Petőfitől, szavalja, Nagy Sándor III. o.-t.

4. Március 15. 1848. Petőfitől, szavalja, Ertler László II. o.-t.

5. Hegedűszóló, előadja, Lenkey Károly IV. o.-t.

6. Mit köszönhetünk 1848. március 15-nek? Irta és felolvassa, Kovács Gyula IV. o.-t. a kör alelnöke.

7. A fogoly lengyel, Csengey Gusztávtól, szavalja, Krausz Sándor III. o.-t.

8. Ductte, éneklí Enten Bernát III. és Löhrinsohn Jenő II. o.-t.

9. Gongolatok március 15-ére, irta és felolvassa, Kellner Zoltán IV. a kör főjegyzője.

10. A vén cigány. Vörösmartytól, szavalja, Emerich Endre IV. hegedűn kíséri Lenkey Károly IV.

11. Mi volt Magyar ország? Szavalja Mogyoróssy Béla III. o.-t.

12. Szózat, éneklí az ifjúság.

A debreczeni orth. izr. elemi iskolában (József kir.-her.-u. 49.) a magyar szabadság feltámadásának évfordulója alkalmából vasárnap d. e. 9 órakor hazafias ünnepély lesz.

A homokkerti ref. olvasó-egylet saját otthonában szavalattal és felolvasással egybekötött hazafias ünnepélyt és társas összejövetelt rendez. A műsor a következő:

1. Hymnus. Éneklí az ünnepelő közönség.

2. Megnyitó beszéd. Tartja: dr. Bacsó Dezső, egyleti elnök.

3. Talpra magyar. Szavalja: Szilágyi József, egyleti választm. tag.

4. Az 1848. március 15-iki esemény legnagyobb vívmánya. Irta és felolvassa Kövér Gyula egyleti könyvtárnok.

5. Hazafias költemény: irta és szavalja Kerékgyártó Ferenc a egylet választmányi tagja.

6. Emlék beszéd. Tartja Szász Sámuel egyleti ellenőr.

7. Szózat. Éneklí az ünnepelő közönség.

Az ünnepség este 6 órakor kezdődik

SZÍNHÁZ

Műsor:

Szombaton, márc. 14-én Császár katonái, dráma. Ujdonság C.

Vasárnap, márc. 15-én délután Gül baba, operett.

— **Császár katonái.** Ma lesz bemutatója Földes Imre A Császár katonái című drámájának. E kiváló ujdonság a fővárosi közönséget egy csapásra meghódította, mert megrázó drámai jelenetei mindvégig élénken lekötik a figyelmet. — A darab egyetlen női szerepét Hahnel Aranka játssza, ezenkívül Ternyey, Szakács, Zilahy, Bérczi, Békés, Tallián stb. vesznek részt a darabban.

— **Vasárnap délután a közönség köréből elhangzott óhajhoz képest** Than Gyula kedves meséjű népszínművét a Paraszthűséget adják, amelynek ugy zenei képessége, mint a szöveg tartalma élénk tetszéssel fogadtatott. — Este ugyancsak Than Gyula egy felvonásos drámája Debreczeni csata 1848-ban kerül előadásra, s utána Tündérlak magyarhonban népszínművet adják. — Az előbbi darab szereplői Csáder, Bérczi stb. Az utóbbi főszereplői Zilahyné, Horváth, Szakács, Szabó Irma, Báthory, Aéreozy, Tallián.

T. cz. gyapjuszövet vásárló közönség b. figyelmébe!

Ne ülünk fel az üres reklámokhoz! A mit vásárolni akarunk, mindig jobb helyben beszerezni. Régi tapasztalat, a lapokban megjelenő külföldi üres reklámokhoz a hiszékeny közönség könnyen felül. Győződjünk meg helyben, Weisz Adolf posztókereskedőnél Kossuth u. 2. hol a legszolidabb, szigorúan betartott, szabott árak mellett a legolcsóbban szerezhethetjük be, valódi angol és hazai gyapjuszövet-gyártmányok, minden létező szín- és kivitelbeni ujdonságokat.

Fegyver gyermekkézben.

Meglőtte a barátját.

Véletlenség vagy szándékosság.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márc. 13.

A hajdunánási járásbíróóság érdekes ügyben folytat az idő szerint vizsgálatot. Egy kis gyermekről van szó, aki tegnap rálőtt játszótársára. Azt kutatja a bíróság, hogy a lövés szándékos volt-e vagy csak véletlenség következménye.

Papp Imre 14—15 éves fiú kiment a szántófődekre, hogy ott verebekre és varjúkra lövöldözzön. Utközben mellé csatlakozott Veres Antal nevű pajtása. Együtt ballagtak és mint gyermekek szoktak összekaptak egymással. Az összeszólalkozás dacára azért együtt mentek, csak a szántó földekénél váltak el. Papp Imre és Veres Antal ellenkező irányban mentek el. Kevéssel ezután Papp Imre lőtt. A fegyver elsült és a srét zápor Veres Antalt horzsolva a közeli gerendába furódtak bele.

A srétek ekként Veres Antalt nem érték. — A Veres szülei azonban nem vettek tréfára a dolgot, hanem feljelentették az esetet a csendőrségnél. Ez viszont a járásbíróóságnak tett jelentést, mely a bűnügyi vizsgálat megindítását és lefolytatását elrendelte.

Az a gyanu ugyanis, hogy Papp Imre meggondolatlanul, haragjában lőtt rá barátjára. Ez azonban előreláthatólag nem fog bizonyítást nyerni.

A tifusz a sörgyárban.

A Dréher gyár szenzációja.

— Express tudósítás. —

Budapest, márc. 13.

A X. kerületben, Kőbányán a Halom utca 1. szám alatti Dréher Antal-féle sörgyárban a rendes munkán kívül nagy és titokzatos munka folyt szerdáról csütörtök éjszakára.

A gyárban mindent elkövettek, hogy erről a munkáról senki illetéktelen tudomást ne szerezzen, de azért reggel már egész Kőbánya beszélte, hogy a Dréhergyárban küteges tifuszeset fordult elő, sőt a tifuszos beteg a gyárban meg is halt.

Mire híre ment a dolognak, nagyon eltuloztak, azt beszéltek, hogy a gyárban grasszál a kiütéses tifusz és több ember megbetegedett.

Ez azonban nem felel meg a valóságnak. egyetlen gyanus megbetegedés és haláleset fordult elő; a gyár igazgatóságának információja szerint ez az egy munkás sem a gyár telepén, hanem nyolc nappal elbocsájtás után Monoron halt meg.

A gyárvezetőség azonban kötelességének tartotta, hogy a fertőtlenítő intézet közbenjöttével az egész gyárat fertőtlenítsen, gondosan dezinficiálva mindazokat a helyeket, ahol a gyanus körülmények között meghalt munkás megtorult.

Tudósítónk a fertőtlenítő-intézettől a következő felvilágosítást kapta:

E hó 2-án egy munkásember a Dréher gyár telepén összeesett. A gyárvezetőség a munkást elbocsátotta.

E hó 11-én ez az ember meghalt és miután a halál gyanus tüneteket mutatott, értesítették az illetékes hatóságokat, ez pedig közölte a gyanus halálesetet a gyárral.

A gyárvezetőség erre intézkedett, hogy a gyárat és munkásakásokat, valamint azokat a munkásokat, akik az elhunyttal érintkeztek, fertőtlenítsék.

A fertőtlenítést, amely csak óvatossági rendszabály volt, tegnapelőtt éjjel a gyártelepen végrehajtották: a telepet, az összes munkáslakásokat és 40—50 munkást fertőtlenítték.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi teletón sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. s. 8—12 d. n. 2 ó. éjjeli 2. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz. a

— **Eszterházy Pál gróf házassága.** Az ország csaknem minden lapját bejárta a hír, hogy gróf Eszterházy Pál nősül. A gróf, aki nem rég érkezett haza Amerikából, tudomást szerzett e hírekről s ma nyilatkozatot küldött több fővárosi lapnak, melyben kijelenti, hogy eszében sincs a házasság.

— **Tisza István vezércikk író.** Budapesti tudósítónk írja: gróf Tisza István a legközelebbi napokban kilép rezner váltásából. Néhány cikkben körvonalozta álláspontját a mostani helyzettel szemben s különösen az általános választói jog kérdésében mondja el újból a véleményét. A cikksorozat állítólag egyik koalíciós lapban fog megjelenni.

— **Az első évforduló.** Holnapután a szababság legszebb napjának 60. esztendejét erjük el. Ez alkalomból nem lesz érdektelen leközlőnünk egy régi írást, mely március idusának első évfordulójának megünnepléséről szól. A történelmi nevezetességű okmányt Mészáros Lázár hadügyminiszter bocsájtotta ki Debreczenben 1849-ben. Szól pedig ez a következőképen:

1357: B.

Rendelet

a magyar hadtest parancsnokaihoz.

Folyó évi március hó 15-ik napja, mint alkotmányos szabadságunk nagy ünnepe emlékeül, s illetőleg diszitéseül a honvédelmi bizottmány folyó hó 13-ik 3306 szám alatti magas határozata folytán rendeltek, miszerint az összes magyarországi és erdélyi hadseregbeli, az őrmestertől lefelé számított minden egyénnek egy napi ingyen póttdíj kiszolgáltatandó.

Kelt Debreczenben, március 14-én, 1849.

Mészáros Lázár, s. k.
hadügyminiszter.

— **A debreczeni villamos telep.** Debreczen város villamos telepe ma holnap teljesen felépül. Igen rövid idő múlva már a belső berendezésekre kerül a sor, s alig egy pár hét múlva üzembe is hozzák a villamos műveket. A Ganz gyár a szükséges gépezetek nagy részét Debre-

zenbe szállította s mindent elkövet, hogy az esetleges késedelemeket elhárítsa melyek a villamos telep üzembe hozatalát akadályoznák.

— **Csillaghullás.** A 39. gyalogezred legénységének örömnapija volt tegnap. Megvolt a tavaszi csillaghullás. Főképpen a regruták kaptak szolgálati előléptetést, még pedig legtöbbszörre káplári ranggal. Az előléptetett derék bakáink, akik a kóppott mundaérjukban eddig szerényen huzták meg magukat, ezentúl büszkén járnak vasárnap délután a korzón, mert ott ékeskedik gallérjukon két olyan sokat jelentő csillag.

— **A szeszélyes március.** A kalendáriumból tudjuk, hogy az igazi szeszélyes és az uborkaszeszély között közbül van egy időszak, a mit úgy hívják, hogy tavasz. Ilyenkor a népdal szerint kinyílnak a tavaszi virágok, az üzletekben ibolyát árulnak, a nap melegebben süt, viszont a költők tavaszi verset írnak arról, hogy megjött újra a szép tavasz, megjött a rózsaszárnyakon s élet ébred a nyomában... Ezt a költők nem azért írják, mintha egy percig is kétségük lett volna afelől, hogy a tavasz oda marad, hogy majd nem fog megjönni, hanem azért, hogy megmagyarázzák, miért adták el a téli kabátjokat s miért nem vettek überzihert. A tavasz, melyet helyesen überzihert-szezonnak lehet nevezni, itt van. A nap olykor — ellentétben egy sztrájkoló péksegéddel — süt is. Hanem úgy látszik, a nap jóindulatú törekvése dacára a konvencióknak mindörökké vége. — Milyen szépen írtunk eddig az enyhe, lágy fuva'maktól édes márciusról s a szeszélyes áprilistről. Most azonban mikor minden változik, minden frrong, az időjárás is úgy gondolkozik, hogy ő biz' nem lesz bolond s nem ragaszkodik a sablonhoz, március és április tehát szerepet cserél. Szeszélyes április helyett szeszélyes márciusról szól a nota. Mert március, melynek az iskolai olvasókönyvek, a felsőbb leányiskola magyar dolgozatai szerint enyhének kellene lenni, olyan szeszélyes, mint — hogy is mondják? — egy szép aszszony.

— **Dr V a hazzaaffy** Az a lelkes ügybuzgóság, melylyel a „Zenekedvelők köre” városunkban a nemesebb zenét megkedveltetni igyekszik Debreczen egész művelt közönségénél rokonszenvre és dicsérendő támogatásra talált. Még is akad egyén, aki ezt a tisztán műveltségi célkört fáradozó egyesületet politikai vonatkozású támadásnak teszi ki és igyekszik működését nagyon érthetetlen magyarázatokkal a hazafias érzelmekkel ellentétesnek tüntetni fel. Ebben az ügyben különben a következő nyilatkozatot kaptuk: A Debreczen c. lap tegnapi számában „Dr. V.” aláírással cikk jelent meg, mely körünknek március 15-én, este 8 órakor tartandó dalestélyét oly színben tünteti fel, — mintha az a város közönségét hazafias ünneplésben zavarná. — A nélkül, hogy hírlapi polémiába bocsátkoznánk, a következőket tartjuk szükségesnek kijelenteni. A március 15-iki hazafias ünnepségek súlypontja nappalra esik, s így az esti 8 órára kitűzött dalestély senkit hazafias ünneplésben nem zavaráhat. Mi a Svárdström nővérekkel a vasárnapi dalestély idejét illetőleg mintegy 6 héttel ezelőtt bocsátkoztunk tárgyalásokba s nekik csak ez az egy nap állott rendelkezésükre. Tekintettel arra, hogy a hangverseny az esti órára van kitűzve, elfogadtuk ez időpontot, mert nem akarjuk tag-

Menyasszonyi, Nyoszolyó-lányi és bármily alkalmi csokrok készítését. Sir és babér koszorúk olcsó árban. Kertek és sírok rendezését elvállalok. Állandóan levágott friss virágot tartok. Telefon: 502. Simkovits.

Simkovits Sándor
műkertész, Széchenyi-kert 15.

jainkat egy ily ritkán hallható művészi eseménytől megfosztani. Debreczeni Zenekedvelők Köre.

— **Csalás Monte-Carlóval.** Néhány héttel ezelőtt érdekes tartalma apróhirdetés jelent meg a német, francia és angol lapokban. A közlemény szövege ez volt:

Biztos módszer a meggazdagodásra.
A monte-carlói bank fölrobbantásának titka.
Cím a kiadóhivatalban.

Ugy hisszük, fölösleges mondanunk, hogy a gazdaságra vágyók valósággal megostromolták a lapok kiadóhivatalát, s izgatottan tudakolták a titokzatos hirdető címét. A megjelölt helyen egy komoly, szemüveges ur fogadta az érdeklődőket, aki hosszadalmasan ismertette azt a módszert, a mellyel csekély tőke ellenében vagyont lehet nyerni a játékasztal mellett. A tanításért a professzor ur személyenként egy aránylag kis összeget kért. A pénzsóvár emberek fizettek s nyomban elutaztak Monte Carlóba Termézetesen már az első napon a zöld posztónál hagyták az utolsó fillérjüket is. Több elkeseredett játékos erre följelentette a készséges tanárokat, a kik a rendőrségen azzal védekeztek, hogy ők a monte-carlói bank megbízottai. Párisban három, Berlinben négy, Londonban hét ilyen professzort tartóztattak le, akik most valamennyien a különböző városok rendőrségein várják további sorsukat.

— **Választások a zsidó hitközségnél.** A debreczeni zsidó hitközségnél esütörtökön sorsolták ki a következő 20 képviselőt, kiknek helyeit március 22-én töltik be választás után. A kisorsoltak névsora ez: Dr. Bakonyi Samu, dr. Balázs Bertalan, Bechert Manó, Bernfeld Sámuel, Osenzeri Ferencz, Darvas Izidor, dr. Fejér Ferencz, dr. Freud Jenő, Hajnal Sámuel, Hoffmann Sándor, Holländer József, dr. Löfkovics Márton, Lusztig Dezső, Molnár József, Reich Herman, Stern József, Schwarcz M. L. dr. Szántó Sámuel, Turai Farkás és Tafler Kálmán. A fenti kisorsolt képviselő azonban a szervezeti szabály értelmében újra ma választható.

— **A kabaret est** Az idén rendezett esték, estélyek legfényesebbike talán a tegnapi kabaret-est volt, amely a „Bika” szálloda disztermében zajlott le. Amidőn a rendezőség a közreműködők névsorát a nyilvánosság elé bocsátotta, már is biztosnak látszott a siker, mely az estét fedhetetlenné teszi. És ez az est valóban impozáns volt. Az előkelő közönség zsololásig megtöltötte a hatalmas termet, hogy a jótékonyság oltárán áldozzon — mert hiszen ez az est a gyermekkorház javára rendeztetett — és a jótékonyság mellett még egy pár élvezetes órát is szerzett. D. u. 5 kor kezdődött a kabaret-est. Hajnal Arthur Lisztnek Regatta Veneziána zongora árijával nyitotta meg a pazar műsort. Művészi játéka egészen elragadta a közönséget és amidőn ezt befejezte a tapsnak valóságos orkánya zugott fel a közönség köréből és ujrázást követelt. A tapsvihár csak akkor csillapult le, midőn Fehér Olga lépett a pódiumra. Két gyönyörű dalt adott elő, a melyet természetesen meg kellett ismételnie. Ismétlésképpen fűtyölt Fehér Olga, aminek természetesen óriási hatása volt. Zsigmondy Anna megjelenése valóságos extázisba hozta a publikumot. Különösen sokat tapsoltak, amidőn Ligetivel tréfás táncot lejtett. Kup'ei leirhatatlan hatást

tettek. Szabó Irma Árkossyval kítűnő apróságot adott elő, nagy tetszéssel. Szabó Irma énekelt is, amelyért zajos tapsot kapott. Utánuk következett Horváth Kálmán előadása, A jó öreg „Bika” diszterme csak úgy rengett a tapstól, amely már belépésére is kitört. Két egészen új kabaret számot adott elő. A közönség éljenzése, „hogy volt”-ja, tapsa oly elementáris erővel zugott végig a termen előadása befejeztével, aminőt még ez ideig aligha érték el az öreg falak. Horváth után ismét Zsigmondy Anna és Ligeti Lajos tánca következett. Zsigmondy patzán jókedve és Ligeti mókái most is derült hangulatot keltettek. Ezután Mártonfalvy György s inházi karnagy neje előadása következett. Magyar dalokat énekelt kellemesen csengő, finom soprán hangján, amelyet férje zongorán ki ért. A gyönyörű ének egészen lebilincselte a hallgatóságot, amely nem is maradt adósa elismerésével. Zugott, tombolt a taps, amelynek lecsendesültével Bérczi Ernő és Báthori Marcsa a „Hipnozis” című páros jelenetet adták elő a tőlük megszokott művészettel. Ez a szám volt a mai pompás estnek a befejezője. Minthogy a közönség, ily nagy mértékben honorálta a rendezőség készségeit, érdemes volna ha a rendezőség más anyagi segélyre szoruló egyesület részére is rendezne ehhez hasonló estét. Debreczen jótékonyságáról ismert közönsége bizonynyal támogatná az újabb vállalkozást is.

— **Vetéseink.** Egy-két hét még és vége a télnek. Közeledik az enyhébb tavaszi időszak, amelynek bizonyos kötelesegei vannak Magyarország gazdáival szemben. Hogy a tavasz meg fog-e felelni az iránta támasztott reményeknek, helyre fogja-e állítani azt az egyensúlyt, amely az őszi vetések fejlődésében megbillent, nagyon is kétséges. Pár év óta azt tapasztalhattuk, hogy a tavasz mások adóságáért nem szívesen fizet, sőt inkább maga is hajlandó köteleességét elmulasztani, a mely ezután már helyreépíthetetlen. — Az „Omge” gabonaárutudósító irodájához beérkezett jelentések általában enyhe időről számolnak be, a mely azonban éjszakánként még nagyon is télies időjárásnak, illetőleg a hőmérsékletnek ez a változása csapadékdus talaj mellett érthető agálylyal tölti el a gazdákat, mert ez a helyzet javára semmiesetre sem szolgálhat ily körülmények között.

— **Ünnepély a tanonc otthonban** A debreczeni iparos tanonciskola kebelében alakult „Tanonc Otthon” március hó 15-én — vasárnap — d. u. 3 órakor, az iparos tanonciskola 2. sz. tantermében 1848 március 15-ike emlékére ünnepélyt rendez.

— **Öngyilkos aggastyán.** Egy öreg, 73 éves ember dobta el tegnap Földesen magától az életet. Szilágyi Márton földesi földműves az öngyilkos aggastyán. Tegnap a lakásán felakasztotta magát. Mire megtalálták, már halott volt. Az esetről értesítették a debreczeni királyi ügyességet, amely a vizsgálatot az ügyben elrendelte.

— **Lopás.** Hegedüs Károly többször büntetett kabai lakos Cseke Mártontól ellopja óráját és láncát. Cseke feljelentette a lopást a csendőrségen.

— **Bakkancsszállítás a honvédségnek.** A honvédelmi m. kir. miniszter a honvédség 1909. év bakkancs szükségletének a kisiparosok által elkészítendő részére pályázatot hirdet. Kiosztásra kerül

4986 pár. Ajánlatok a kereskedelmi és iparkamarához folyó év április hó 15-ig adandók be. Közelebbi feltételek iránt a kamara ad felvilágosítást.

— **Eltűnt téli kabát.** Molnár István Széchényi-utcai fodrász feljelentést tett a rendőrségen, hogy téli kabátját, melyben revolvere és 120 korona pénze volt, ellopták. Gyanuja Sárlos Géza segédjére irányul, aki tőle megszökött. A szökevény segédet a rendőrség körözi.

— **Írógépen másolat, szép tiszta munkát jutányosan készítek.** Cím a kiadóhivatalban, a hol a kéziratokat átveszik.

— **Gummi különlegességek** Győrfi Sándor kötszerésznél Simonffy-u. 2. sz. a.

— **Ma a Hungária kávéházban Benczi Gyula és öccse Elemér Nyiregyházi hirnevas zenekara hangversenyezik. Saját termésű borok. Hideg Buffet. Nagy társaságok részére külön terem áll mindenkor rendelkezésre. Tisztelettel Weichinger Károly.**

— **Percel Karola** tánciskolájában a tavaszi tanfolyam f. hó 19-én d. u. 5 órakor kezdődik. Kis gyermekeknek külön kolon. Esti tanfolyam felnőtteknek. Beiratkozni lehet naponta d. u. 2—6 ig. Szent Anna-u. 22. Boszton külön órák minden időben.

— **Rózsa-féle** kistemplombazár helyiségben Női és Leány felöltők, elegáns kimonák, Gallérok, Raglanok dus választékban megérkeztek.

Véres tüntetés a fővárosban.

Lövöldöző szociálisták.

Egy rendőr kezét átlőtték.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, márc. 13.

A fővárosban nagy izgalom uralkodott ma este. Ugy 8 óra tájban, mikor senki se gondolt semmire, a Váci köruton hirtelen 300 munkás tünt fel. Ez a kis csoport nem sokára hatalmas tömeggé nőtt.

A mellékutcákból csak úgy özönlöttek az emberek s valamennyien a tüntetőkhöz csallakoztak.

Mire a menet a Károly-körutra ért, több ezer ember volt együtt.

A tüntetők folyton azt kiabálták:

— Eljen az általános választói jog!

— Le a fekete gróffal!

— Vesszenek a feudális arisztokraták.

— Abcug a fekete bandával!

A menet ekkor Kossuth Lajos-utcához ért, ahol egy sereg rendőr várta már a tüntetőket.

A rendőrök parancsszóra vagdalozni kezdtek. A lovasok a tömegnek ugráltak. A munkások se maradtak téln. Középort zuditották a rendőrökre. Ekkor történt, hogy egy rendőr egy munkást megsebesített, mire az illető kirántotta revolverét s a rendőrre lőtt. Három lövés közül egy a rendőr kezét keresztül farta, úgy, hogy leesett a lováról.

Ertesítés. GELBMANN HERMAN női divat és vászon áruházát Csapó-utca 10. szám alatt megnyitotta.

A középben több rendőrnök behasadt a feje. Ekkor aztán hevesebb attok következett s a tüntetők hanyat-homlok rohantak a Mátyás utra s az Erzsébet körútra. Valaki belőtt az Erzsébet-körúton a Newyork kávéházba is belöttek. A hatalmas ablaktábla csörömpölve hullott a földre s egy üvegdarab **Fényes Samu** író, aki a kávéházban ült, súlyosan megsebesítette.

Este 11 órakor már csönd volt az utcákon.

TAVIRATOK.

A képviselőházból.

Budapest, márc. 13. Hodzsa Milán határozati javaslatot terjeszt elő, hogy a Ház vegye le a javaslatot a napirendről s e helyett tűzze ki az általános választójog tervezetét. Eután az elnök bejelentette, hogy Wekerle holnap több régi interpellációra fog válaszolni. Az ülés ezután véget ért.

Andrássy nyilatkozatai.

Budapest, márc. 13. A képviselőház folyosóján Andrássy Gyula gróf ismét nyilatkozott a függetlenségi politikáról. Eber Antal közbeszólására megjegyezte, hogy habár a függetlenségi párt helyzete nehéz, mégis meg kell alkudni a viszonyokkal. A tisztí fizetésekre vonatkozólag azt mondotta Andrássy, hogy engedmények nélkül, nem mehet bele a delegáció a gázsi emelésbe.

Leleplezett anarkista szövetség.

Turin, március 13. A rendőrség tegnap bombát talált az utcán. A nyomozást megindították s egy gyanús ember lakásán meglepő felfedezést tett a rendőrség. Valóságos bombagyárat találtak ott. Egy dobozban anarkista okmányok voltak, melyekből megállapították, hogy koronás fők ellen terveztek merényletet.

Az új Nemzeti színház.

Budapest, márc. 13. A Nemzeti Színház ódon épületét végre mégis csak lebontják s az ország első műintézete monumentális palotát kap. Apponyi gróf kultuszminiszter ma írta alá a szerződést, mely szerint a Nemzeti Színház ez év szeptember havától kezdve a Fővárosi Orfeum helyiségébe költözik. A megkötött szerződés értelmében a Fővárosi Orfeum kibérelt helyiségei május 1-től kezdve 3 évig Nemzeti Színházé lesz. Waldman igazgató 500 ezer koronát kap a kormánytól veszteség címén, hogy az Orfeumot átengedte a Nemzetinek.

A Flotta Spanyolországban.

Madrid, márc. 13. A magyar osztrák tisztek látogatása alkalmából rendezett diszebed fényesen folyt le. A zenekar magyar és osztrák dalokat játszott. A lakoma után Sauer Emil zongoraművész hangversenyén vettek részt a vendégek. A Madridban tartózkodó összes spanyol tengerész tisztek leadták névjegyüket Ziegler ellentengernagynál. A magyar osztrák tiszteknek több udvari kocsis áll rendelkezésére.

Leégett zongoragyár.

Páris, március 13. Fontenay-Aux-Roses-ban tegnap a Gaveán test-

verek zongoragyárának összes épületei óriási tűzvésznek estek áldozatul. A gyár és melléképületek teljesen leégték. Kétezer kész zongora elégett. A kár 5 millió frank, mely biztosítás utján megtérül.

Közgazdaság.

Ingtatlanok forgalma.

Emerich Arnold veszi a debreczeni 1549 sztkvben foglalt 10 hold 10 négyzetöl ujosztású földet Tóth Bálinttól 11155 koronáért.

Kiss Gáborné Erdős Juliánna veszi a debreczeni pusztá Macsi 115 sztkvben foglalt 5 hold tanya földet a debreczeni takarékpénztártól 4250 kor.

Berger Lipót és neje Deuts Hani veszi a debreczeni 2729 sztkvben foglalt Erzsébet ut 10 zz. házat Berger Bélától 5000 korért.

Terményfőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentés Budapest, 1908 március 13

Készáru csendesebb, határidők engedők.

1908. áprilisi buza	11.92 - 93
1908. októberi buza	9.85 - 86
áprilisi rozs	10.65 - 66
1908. októberi rozs	8.67 - 68
1908. októberi zab	7.85 - 86
áprilisi zab	6.73 - 74
1908. májusi tengeri	---
1908. júlinai	---
1908. augusztusi	---
1908. augusztusi ropors	---
1908. szeptemberi tengeri	---

REGENY-CSARNOK.

Küzdelem a becsületért.

107. Bűnügyi regény.

Türni fogom gyalázatomat, ha elbirom. Eddig még csak Csermő tud róla, s ő hallgatni fog. Kandó pedig... ah, vagy én ölöm meg őt, vagy ő öl meg engem! De még holnap, még ma... most mindjárt!

Kirohant és rám zárta az ajtót. Körülbelül egy óráig lehetett oda s mikor visszajött, ugyanott talált, ahol ültem, mikor elment.

— Kandó nagyon beteg, — szolt hozzám, — csaknem magánkívül van, félrebeszél. Ez esett ki a zsebéből, — tette hozzá, fölmutatva a medaillont. — Azt hittem, hogy már több meglepetés nem érhet; de azt még sem vártam, hogy legelső ajándékomat is odadobja annak a nyomorult gazembernek!

— Jól teszi, hogy nem szól, — folytatta szünet után; — de mit is mondhatna? A tények beszélnek s azok többet mondanak, mint amennyit ön — hazudni tudna!

— De én sokat mondhatok! — kiáltottam föl hirtelen.

Folyt. köv.)

Ajánlat répamagvakban.

Nagybecsű figyelmébe ajánlom Önnek a legelső és legmegbízhatóbb quedinburgi termelőtől való takarmányrépa magvait kizárólag 1907-iki termés, 1908-ik évben leendő vetésre, fajazonosság és a legmagasabb százalékos csiraképeséggel — melyekre a Magyar Övári magyar kir. állami magvizsgáló állomás illetékes 50 és 25 kgros eredeti varrott zsákokban, minden zsák a termelő nevével ellátott eredeti ólomzárával lezárva.

Valódi quedinburgban termelt magvak! Oberndorfi répa, sárga, nagy, kerek. Olajbogyó alakú répa, aranyárga, elsőrendű, tartós faj. Mamuthrépa, óriás hosszú, veres husu. Eckendorfi sárga, henger alakú, tompa végű, kicsiny gyökérrel, igen finom husu. Buczkó sárga és veres.

Egyben felhívom n. b. figyelmét gazdasági cikkekben levő nagy raktáramra. Miután árúimat közvetlenül az előállító legnagyobb gyárakból és legjobb termelő piacokról szerzem be, oly helyzetben vagyok, hogy szükségletét nálam minden tekintetben elsőrendű minőségben és igen jutányos áron szerzheti be. — N. b. rendelvényeit kérve, kiváló tisztelettel

Ullmann Salamon

fűszer-, gyarmatár-, mag-, festék- és petroleum nagykereskedése

DEBRECZEN, Piac utca 81. — Telefon (Inter rban) 382.

Vegyünk Svájci selymet!

Kérjen mintákat tavaszi és nyári újdonságainkból ruháknak és blousnak.

Habutai, Pompadour, Chiné, Bayé, Volle, Shantung, St. Galler szövés, Mousselin 120 cm. széles, métere K 1.20 fekete, fehér, egyszín vagy tarka színekben.

Csakis jótállás melletti solid selyemszöveteket árulunk, direkt magánosoknak vám- és viteldij-mentesen a lakásába.

Schweizer & Co. Luzern U. 17. (Svájc.)
1 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Nem tépelődöm

többé,
mert meggyőződtem hogy a legjobb

magvakat,

és legelőnyösebben csakis

Kontsek Géza

magkereskedésében szerezhetem be.
DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Szives tudomására hozom az építész és építető uraknak, hogy az atyámtól örökölt

cement, asphalt és csatornázási vállalatot

mai naptól kezdve saját számlámra fogom tovább vezetni.

Raktáron tartok cement lapokat, csöveket és elsőrendű portland és roman cementet

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását

Rossi P. Lajos.

Iroda és Raktár: Boldogfalva utca 19.

Gazdaság felosztása miatt

eladatnak: 1 db 10, és 1 db 8 lóerejű cséplőgarnitúra és különféle egyéb gazdasági gépek, eszközök és felszerelések, ló- és ökörszekerek stb. mind igen jó állapotban.

A gépek és szekerek megtekintethetők öv. Berger Henrikné tanuján az Apafája mellett, kisebb eszközök s szerszámok a közraktárban.

Árak és egyéb tudni valók Berger Móránál Széchenyi-u. 33.

Tavaszi Női Divat

Ujdonságok.
Sima és mintázott női kosztüm és divatkelmékből gyönyörű választékot tartunk.
Angel és Francia Bluz szövetek a legújabb kivitelekben.
⇒ **Divat Bluz-selymek** ⇒ a legelőkelőbb beszerzési forrásokból.
⇒ **Fekete és színes divat napernyők** ⇒ remek választék.
Állandó nagy raktár Fekete gyászkelemből.
Szabó Lajos fiai
vásznon, divat és szőnyeg áruház.
Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

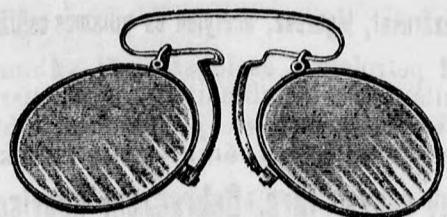
Takarmány répamag

Luzerna, Lohere Bükköny, Velő köles, Fűmagnak, valamint Gazdasági cikkek mint Kenőcs, Szerszámzsír, Carbolineum, Rézgálic, Juttafonal, Raffia, Olajok, Marhasó őrölve és 5 és 10 kg-os préselt táblákban kaphatók

Deutsch Albert és fia

fűszerkereskedésében, Hatvan-u. 9.

Ha rosszul lát

forduljon

Löbl Gyula és Társa

látyszerészhez
Piacz-u. 63., ahol pontos szemvizsgálat után megfelelő számú szemüveget, orrcsipetöt, lorgnettet kaphat. -- Javitások elfogadtatnak.
Nagy raktár
Gramophon és lemezekben részletfizetésre is.

Méz.

A hajdamegyei méhészegylet megbízott elárusítójánál

Deutsch Lajos

fűszerkereskedőnél, Piacz u. 38.
1 kilogram 1 korona 20 fillér.

Tavaszi ujdonságok

naponta érkeznek a

Központi Női felöltő

áruházba
Simonffy utca 2. sz. (Városi bíróság.)
Pongyolák, Blousok, Ruha aljak, Costümök, leány felöltők, Galériók és Női felöltőkben állandóan nagy választék

a legolcsóbb árakban.

Uj Uj

Szoba-, czim- és butorfestő

vállalat.

Prindelmayer L. és Pap F.

DEBRECZEN, Péterfia-utca 1. szám.

Elvállalnak: Épület és portál mázolást, a legmodernebb szobafestést, tapétázást Czimablakot, czimereket, képrámák, lüszterek aranyozását, fürdőkádak, kerékpárok, fa- és vasbutor zománcz lagozását.

Izléses és tartós munkáért szavatolunk. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölünk.

A vállalat modern égető kályhával van felszerelve.

Nemes

gyümölcsfa oltvány,

sima szőlő vessző, spárga, füz-dugvány és diszcserjék kaphatók

Gróf Degenfeld és Dr. Balkányi urak

„Erzsébet“ szőlőtelepén

iroda: Debreczenben, Kossuth-utca 32.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni épi eszevotósége

(Piacz-u. 72.) által kó littenek. Szakszerű felvi gosítással, tervszettekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítástek, csatlók és szerelvények des válnaztka.

Telefon sz. 568. Telefon sz. 568.

Molnár Testvérek

fizikai- s elektrotechnikai műszerészek

varrógép-, kerékpár- és villany felszerelési üzletüket

Egyháztér 3. sz. alatt

megnyitották.

Á m o r

hygienicus mosdó pastillát

férfiak, nők egyaránt használják

Doboz 1 korona.

Gyógytárakban kapható.

Detsinyi Frigyes

BUDAPEST, V. Marokkói-utca 2. sz.

Köhögés.

A ki egészségét szereti azt megszünteti, 5245. közj. ig. bi s nyitvány igazolja a segélyhozó sikert a

Kaiser-féle

mell-caramellák

a 3 fenyővel.

Orvosilag kizóbálva és ajánlva köhögés rekedség, kathorrhús, nyálkáság, gégehurut görcs és számáruut ellen. Csomag 20 és 40 f. Doboz 50 f. Kapható Tóth Béla, Mihalovits Jenő, Grósz Nagy Ferencz, Muraközy László, Mauthner Alfréd gyógyszerészeknél, Józsa és Jóna drogueriában Debreczenben, Tron Gyula gyógyszerésznél Ujfehértón. Harsányi Lajos gyógyszerész a „Megváltóhoz“ Püspökladány.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szög 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedve minden szög 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszlevelet csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Saját költetésű harisnyák nagyválasztékban. Harisnya fejelés vállalat Füstös Dezső előnyomda és kézimunka üzletében Piacz-utca 12.

Tavaszi szezonra elegáns gyermek ruhákat, kabátokat, ügyesen a legszebb kivitelben készít Gráfné Széchenyi-u. 23.

Eladó gázüzsterek. Értakezni lehet Dr. Berger Andor ügyvéd irodájába Széchenyi u. 1. sz.

Vendégősnök való keresztény házaspárt előnyös feltételek mellett keresek. Czim a kiadóban.

Képzett varrónók, derekak készítéséhez felvételnek Molnár Ferenc, Zádor L. utóda műtermében.

Czim és butor festő inasok felvételnek Péterfia-u. 1. Prindelmaier L. és Pap F.

10—12 mm. makulatur papír, vasrolló és egy kávé pergélő olesón eladó Fűvészkert-u. 14. szám.

Magán-detektiv ajánkodik a legdiszkrét megfigyelésekre és nyomozásokra megbízhatóságról kezeskedve. Krámer József Iskola-u. 4.

Visszamaradt könyvelést, magyar és német levelezést perfect elvégez lakásán jutányos díj ellen — képzett könyvelő. Czim a kiadóhivatalban.

Gyakorolt varóné, ki a főváros legelőkelőbb szalonjában dolgozott, elvállal elegáns kosztümök és minden más toalettek készítését. Éliás Amália Arany János-utca 60.

Segéd munkások és tanulóleány felvétetik a Női Kalap Salonban Debreczen, Kossuth-utca 6.

Csak a Ravunkel-házban lehet olesó cipőket és Blousokat vásárolni.

Egy külön bejárata Garzon butorozott utcai szoba közel a piacchoz kiadó. Czim a kiadóban.

A Főtérhez közel egy csinos butorozott szobát keresek. Czim a kiadóba.

6 darab fajtiszta Bráma tyuk és 1 darab Bráma kokas eladó. Czim Varga u 43

Két szép új alig használt ajtó eladó Iskola-u. 8.

Egy házmester kerestetik Iskola-u. 8 sz. a.

Egy tanuló felvétetik Möldner fodrásznál Piacz-u.

Kopirprós jókarban levő megvételre kerestetik.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat

gyönyörű ujdonságai

ruha szövetek, blous kelmék, selymek voile de laine.

Óriási választék !!

Új női divatterem. Új

márczius hó elején megnyitottuk

Fóter, 55. számú házban, Hungária kávéház mellett.

A helyi közönség becses tudomására hozzuk, hogy egy dusan felszerelt női divattermet nyitunk hol női felöltők, leánykabátok, blouzek, aljak, pongyolák és női divat cikkekkel dus választék a legdivatosabb formákban és kivitelben jutányos árak mellett. Minden darabon a szigoruan szabott árak kitüntetve vannak.

Nagybecsü pártfogásukat kérve tisztelettel

Kovács Gyula és Tsa

Piacz-utca, Hungária kávéház mellett.

Fischer Adolf

posztó nagykereskedő, Piacz-u. 61.

Tavaszi idényre

a legdivatosabb angol és hazai gyártmányu

férfi öltöny és női kosztüm

szövetek

óriási választékban kaphatók.

Tessék a cégre vigyázni.

Kulesár József

Bronzműves. DEBRECZEN, Szent-Anna-utca 6.

Készít mindennemű Sárgaréz és Bronzarukat, légszesz, acetylen és villamos csillárokat.

Csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra vagy légszesz és villamosra (combinálva.) Ujjá tisztításokat és minden e szakmába vágó javításokat elfogad gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl

a Hazai gázizzófény részv. társ. Debreczeni képviselője.

Állandó nagy raktár „Rádiumfény” és lefele égő gázizzótesztelerek, fűtőhengerek, legújabb öngyújtók és egyéb felszerelési különlegességekre.

Gyönyörű fényű kirakat és utcai lámpákban. — Jókarban tartást jutányos árban elfogad.

Muschong-buziásfürdői

Szénsav-művek

ujjonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

Szénsavat

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szoda-

vizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra

Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított

Megbízható, szigoruan lelkj. kevésbé káros szénssavval

Ismeretes kiszolgálás!

Buziasfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben.

~ Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás. ~

Előrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziasfürdői szénsavművek és

ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn.

Sürgőnyezim: Muschong, Buziasfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Ügyes helyi képviselők kerestetnek.

Új üzlet.

Leány és fiu ruha áruház.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy helyben **Battyányi utca 2 szám, Kossuth-utca sarkán** egy a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő fővárosi mintára berendezett speciális

Leányka- és fiu ruha

áruházat nyitottunk.

Állandóan raktáron tartunk 1—14 évig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig **Leányka és fiu ruhákat, felöltőket, kosztümöket és kötényeket stb.** valamint az összes e szakmába vágó cikkekkel a legújabb divat szerint.

Egyszersmint egy teljesen fővárosi mintára berendezett gyermek ruha szalont nyitunk, hol eredeti **Modellek** után készítünk mérték után, a legszolidabb árak mellett mindenféle gyermekruhát. **Gyászruhák 6 óra alatt készülnék.**

Nagy választék mindenféle kelmékből. **Gyermek ruhák** varásra is elfogadtatnak.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, mély tisztelettel

Blau Ármin és Társa.

Új üzlet.

Leány és fiu ruha áruház.